

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie jest wydawane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 30a ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2026 r. poz. 515), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z art. 30a ust. 4 ustawy, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego jest obowiązany sporządzić, w terminie do dnia 10 lutego roku kalendarzowego następującego po roku, który podlegał analizie, sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli początkujących, mianowanych i dyplomowanych w szkołach i placówkach prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem wysokości kwoty różnicy, o której mowa w art. 30a ust. 2 ustawy, o ile wystąpiła. Sprawozdanie to obejmuje wszystkich nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach oraz innych jednostkach organizacyjnych wymienionych w art. 1 ust. 1 ustawy prowadzonych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego. Zgodnie bowiem z art. 3 pkt 2 ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o szkołach bez bliższego określenia rozumie się przez to przedszkola, szkoły i placówki oraz inne jednostki organizacyjne wymienione w art. 1 ust. 1 ustawy, a także odpowiednio ich zespoły.

Nowelizacja rozporządzenia jest konieczna ze względu na zmiany w średnim wynagrodzeniu nauczycieli początkujących wprowadzone art. 3 ustawy z dnia 7 listopada 2025 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2026 (Dz. U. poz. 1840).

Projektowane rozporządzenie ma zatem charakter dostosowujący do wprowadzonych zmian w wyliczeniu średniego wynagrodzenia nauczyciela początkującego w 2026 r.

W art. 9 ust. 2 ustawy budżetowej na rok 2026 z dnia 9 stycznia 2026 r. (Dz. U. poz. 62) ustalono jedną kwotę bazową dla nauczycieli obowiązującą w okresie od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r., wynoszącą 5 597,86 zł, zwaną dalej „kwotą bazową”. Dodatkowo, zgodnie z art. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2026 średnie wynagrodzenie nauczyciela początkującego ustalone w sposób określony w art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy zwiększono o 2,308 %.

W związku z koniecznością dostosowania obowiązujących przepisów do ww. zmian, projekt rozporządzenia określa sposób opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w 2026 r. z uwzględnieniem jednego okresu obowiązywania kwoty bazowej dla nauczycieli (od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2026 r.), o której mowa w art. 9 ust. 2 ustawy budżetowej na rok 2026 z dnia 9 stycznia 2026 r. oraz dodatkowego zwiększenia w 2026 r. średniego wynagrodzenia nauczycieli początkujących.

Projektowane rozwiązania przewidują, że w 2026 r. średnie wynagrodzenie nauczyciela początkującego wylicza się jako iloczyn kwoty bazowej określonej dla nauczycieli w ustawie budżetowej na rok 2026 z dnia 9 stycznia 2026 r. i wskaźnika, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy, zwiększony o 2,308 % zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 7 listopada 2025 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2026.

Projektowane zmiany określają także sposób ustalenia kwoty różnicy, o której mowa w art. 30a ust. 2 ustawy, dla nauczycieli początkujących. Proponuje się ustalenie kwoty różnicy, o której mowa w art. 30a ust. 2 ustawy, za 2026 r. dla nauczycieli początkujących jako różnicy między wydatkami poniesionymi w 2026 r. na wynagrodzenia tych nauczycieli w składnikach, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy, a iloczynem średniej liczby etatów nauczycieli początkujących i średniego wynagrodzenia nauczyciela początkującego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy, zwiększonego o 2,308 % zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 7 listopada 2025 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2026.

Zgodnie z projektem rozporządzenia sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli za 2026 r. należy sporządzić na formularzu sprawozdania, którego wzór określa załącznik do projektu rozporządzenia (dodawany nowy załącznik nr 7 do rozporządzenia). Załącznik ten określa również sposób opracowania tego sprawozdania za 2026 r.

Powyższe regulacje pozwolą na dostosowanie sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli do zmian w średnim wynagrodzeniu nauczycieli początkujących w 2026 r.

Środki finansowe niezbędne do zapewnienia wypłaty średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – zgodnie z art. 30 ust. 8 ustawy – zostały zagwarantowane przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 650) środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli, zostały zagwarantowane w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Proponowane w rozporządzeniu zmiany pozwolą na dostosowanie rozliczenia środków wydatkowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na średnie wynagrodzenia nauczycieli w 2026 r. i wypłatę wynagrodzeń nauczycieli na poziomie nie niższym niż ustawowo zagwarantowany na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.

Z uwagi na przedmiot regulacji rozporządzenia, nie ma potrzeby wprowadzania przepisów przejściowych.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. Termin ten jest konieczny ze względu na zakończenie okresu podlegającego analizie, czyli okresu od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r. Zaproponowana data wejścia w życie rozporządzenia jest również związana z terminem określonym w art. 30a ust. 4 ustawy, w którym jednostki samorządu terytorialnego są obowiązane sporządzić sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli początkujących, mianowanych i dyplomowanych w szkołach i placówkach prowadzonych przez te jednostki.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Projekt rozporządzenia nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2026 r. poz. 300) należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.